

Franciszek Cemka, Lidia Eberle, Marek Konopka, Zofia Sulgostowska, Dorota Szlifirska-Woyda

Od redakcji

Informator Archeologiczny : badania 10, 9-12

1976

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

OD REDAKCJI

Sezon wykopaliskowy 1976 przyniósł 322 sprawozdania, przedstawiając 302 stanowisk badanych w Polsce i 20 za granicą. Rezultaty nie odbiegają więc od poprzednich 9 sezonów prezentowanych w "Informatorze". Ukazuje się on dziesiąty rok, jest więc okazja do podsumowania i refleksji. Powstaje on zawsze w wyniku dobrowolnego współdziałania wszystkich instytucji prowadzących wykopaliska archeologiczne w Polsce. Mimo różnych zmian organizacyjnych współpraca ta przetrwała i jest chyba dobrym przykładem możliwości koordynacji poczynić zarówno w badaniach naukowych jak i informacji o ich wynikach.

Pomysł wydawania "Informatora" narodził się na ogólnopolskiej konferencji IHKM PAN w Zielonej Górze w 1966 r. jednak w miarę upływu lat wydaje się jakby informacje zawarte w poszczególnych tomach zyskiwały na wartości. Szczególnie przydatny staje się przy wszystkich pracach syntetycznych i inwentaryzacyjnych, ułatwiając ich niezbędną aktualizację. Narastające zainteresowanie "Informatorem" w ostatnich latach w ośrodkach archeologicznych krajów sąsiednich świadczy, że mimo bariery językowej koledzy zagraniczni pracujący nad analogiczną problematyką potrafią i chcą korzystać z wyników najnowszych wykopalisk w Polsce.

Wolno przypuszczać, że program informacyjny "Informatora" zdał w ciągu tych lat egzamin. Przypomnijmy, że od początku chodziło o maksymalną standaryzację danych i uzyskiwanie ich od wszystkich prowadzących prace wykopaliskowe. To założenie warunkowało starania o dokładne wykonanie programu minimum, jako korzystniejsze niż niekonsekwentna realizacja programu maksimum. Stąd trwałość kształtu "Informatora", Każde istotniejsze odstępstwo od pierwotnego programu powoduje bowiem zwiększenie ilości zmian w stosunku do proponowanego wzoru. Charakterystycznym jest w tym wypadku zjawisko, że ustalenie terminu nadsyłania komunikatów pozwala z reguły uzyskać nie więcej jak 80% materiałów. Prolongata terminu z uwzględnieniem okoliczności specjalnych umożliwia pozyskanie już ok. 95-97%. Zawsze jednak poza "Informatorem" pozostaje ok. 3% /10 sprawozdań/, z których 5-6 udaje się pozyskać do rubryki "Uzupełnień" w następnych latach.

W sumie więc należy ocenić, że "Informator" objął 99% systematycznych badań wykopaliskowych z ubiegłego dziesięciolecia.

W przyszłości będziemy się starali wprowadzić, tak jak dotychczas, te wnioski i postulaty, których wykonanie będzie możliwe dla w s z y s t - k i c h nadsyłających /np. ostatnio dodana informacja o miejscu przechowywania zbiorów/. Z tych względów nie wydaje się możliwe wzbogacenie "Informatora" o rysunki nawet ciekawszych tylko przedmiotów znalezionych w danym sezonie. Wniosek taki, merytorycznie słuszny, wprowadzony w życie spowodowałby znaczne przedłużenie terminu wykonania publikacji, zwiększenie kosztów, znaczne kłopoty z interpretacją prawa publikacji, w końcu nie byłoby nigdy gwarancji czy rzeczywiście te, a nie inne obiekty, zasługują na pokazanie.

Natomiast w pełni realny wydaje się postulat opracowania i publikacji mapy ilustrującej geograficzny zasięg wykopalisk jednego sezonu. Jego realizacja zależy jednak wyłącznie od wysokości funduszu redakcyjnego. Możliwe jest również przyspieszenie terminu ukazywania się "Informatora" /założeniem pierwotnym było wydawanie go najpóźniej w marcu/. Zależy to jednak od dyscypliny w nadsyłaniu komunikatów zgodnie z ustalonym terminem. Jak wielokrotnie podkreślaliśmy system odsyłaczy informujący w każdym rozdziale o wszystkich znaleziskach z danego okresu pozwala na oddanie tomu do realizacji dopiero po uzyskaniu wszystkich komunikatów. Tak więc kilka procent spóźnionych przedłuża cykl produkcji co najmniej o dwa miesiące.

Przejdźmy do wyników ostatniego sezonu i dziesięciolecia. W przedstawionych niżej tabelkach jednostką jest "stanowisko" wyróżnione przez badacza. Przy badaniach prowadzonych pod firmą kilku instytucji wzięto pod uwagę tę, którą reprezentuje prowadzący prace. Pod rubryką "inne" w ostatnim sezonie kryją się: Komisja Naukowa Oddziału PAN w Krakowie, Kierownictwo Odnowienia Zamku na Wawelu, Politechnika Wrocławska /Instytut Historii Architektury/, Mazowiecki Ośrodek Badań Naukowych, Stowarzyszenie Miłośników Olesna, Leszczyńskie Towarzystwo Kulturalne, Młodzieżowe Towarzystwo Przyjaciół Nauk w Kaliszu i Urząd Parafialny k.św.Katarzyny w Krakowie.

Przy oznaczeniu okresów chronologicznych przyjęto schemat objaśniający w Indeksie. W nawiasach podano ilość prac o charakterze ratowniczym.

W tabeli drugiej, w rubryce badania zagraniczne brak jest sprawozdań za lata 1967-68 z prac prowadzonych przez Stację Archeologiczną w Kairze. Natomiast uwzględniono w niej poprawkę wynikającą z nadsyłania uzupełnień. Dlatego podane liczby są wyższe od przedstawianych każdorazowo w tekście "Od redakcji". Nie dotyczy to jedynie sezonu 1976, który zostanie uwzględniony w następnym tomie.

Jak zawsze dziękujemy wszystkim instytucjom, które przyczyniły się do wydawania "Informatora Archeologicznego - badania 1976" i pomogły w czasie jego produkcji.

Sezon 1976 w Polsce

Instytucja	p	i	m	n	b	h	l	rz	wś	pś	nż	r a z e m
IHKM PAN	3			5	1	3	-	5	15	1	2	35/13/
muzea	4			9	12	13	6	26	28	13	7	117/83/
uniwersytety	6			4	5	8	2	18	15	7	2	67/43/
KZA	-			2	7	5	1	4	12	3	4	38/37/
PP. PKZ	-			-	2	2	-	3	7	13	8	27/27/
inne	1			1	1	2	-	2	8	2	2	19/17/
Razem	14			21	28	33	9	57	85	39	25	302/215/

Stanowiska przedstawione w "Informatorze" w latach 1967-1976

Sezon	S t a n o w i s k a		Razem
	w Polsce	za granicą	
1967	281	8	289
1968	314	4	318
1969	315	9	324
1970	309	9	318
1971	322	11	333
1972	314	17	331
1973	326	9	335
1974	335	15	350
1975	277	18	295
1976	302	20	322
10 lat	3095	110	3205